

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

55. sējums
2012. gada 18. aprīlis

Paziņojums Nr.

Saturs

Lappuse

III *Sagatavošanā esoši tiesību akti*

Revīzijas palāta

2012/C 112/01

Atzinums Nr. 2/2012 (*saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. panta 4. punkta otro daļu, 311. pantu un 322. panta 2. punktu, kā arī saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu*) par grozīto priekšlikumu Padomes Lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (COM(2011) 739), par grozīto priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus (COM(2011) 740), par grozīto priekšlikumu Padomes Regulai par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (COM(2011) 742), par priekšlikumu Padomes Regulai par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus pašu resursus, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis (COM(2011) 737), un par priekšlikumu Padomes Regulai par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus pašu resursus, kuru pamatā ir finanšu darījuma nodoklis (COM(2011) 738) 1

LV

Cena:
EUR 3

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REVĪZIJAS PALĀTA

ATZINUMS Nr. 2/2012

(saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. panta 4. punkta otro daļu, 311. pantu un 322. panta 2. punktu, kā arī saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu)

par grozīto priekšlikumu Padomes Lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (COM(2011) 739),

par grozīto priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus (COM(2011) 740),

par grozīto priekšlikumu Padomes Regulai par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (COM(2011) 742),

par priekšlikumu Padomes Regulai par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus pašu resursus, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis (COM(2011) 737),

un par priekšlikumu Padomes Regulai par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus pašu resursus, kuru pamatā ir finanšu darījuma nodoklis (COM(2011) 738)

(2012/C 112/01)

SATURS

	Punkts	Lpp.
IEVADS	1.–4.	3
I DAĻA	5.–54.	3
Kopsavilkums	5.–11.	3
Apsvērumi	12.–54.	4
Pašu resursu, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis (PVN), atcelšana	12.–13.	4
Pašu resursu, kuru pamatā ir dalībvalstu PVN ieņēmumi, ieviešana	14.–24.	4
Jaunie PVN resursi ir vienkāršāki, bet jāprecizē, kādos apstākļos aprēķinu atjauninās	17.–18.	4
Nav skaidra loģika, kāpēc tiek prasīti krāpšanas un pārkāpumu ziņojumi	19.	4
Jāprecizē prasības attiecībā uz kontroles sistēmām un piekļuvi	20.–22.	5
Dalībvalstu ziņojumi palīdzēs Komisijai uzraudzīt iekšējos kontroles mehānismus	23.	5
Jāsaskaņo piedziņas un norakstīšanas procedūras	24.	5

	<i>Punkts</i>	<i>Lpp.</i>
Pašu resursu, kuru pamatā ir dalībvalstu ieņēmumi no finanšu darījuma nodokļa (FDN), ieviešana	25.–36.	5
FDN ieviešana varētu veicināt dalībvalstu budžetu konsolidāciju	30.	6
FDN ieņēmumu aplēses varētu nepiepildīties	31.–34.	6
Izmaiņas dalībvalstu iemaksu struktūrā	35.	6
Jāprecizē prasības attiecībā uz kontroli un piekļuvi	36.	6
Korekcijas mehānismu reforma	37.–47.	6
Vienreizējas summas korekcija ir vienkāršāka, bet joprojām nav pārredzama	40.–42.	6
Trūkst kritēriju, pēc kuriem noteikt “pārmērīgu budžeta slogu”	43.–44.	7
Jāparedz korekciju derīguma starposma pārskatīšana	45.–47.	7
Tās tradicionālo pašu resursu (TPR) procentuālās daļas samazinājums, ko dalībvalstis ietur iekasēšanas izmaksu segšanai	48.–51.	7
Nav skaidra saikne starp ieturēšanas likmi un iekasēšanas izmaksām	49.–50.	7
TPR pieaugums varētu būt mazāks nekā plānots, lai gan tiek samazināta ieturēšanas likme	51.	7
Pašu resursi, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI)	52.–54.	8
Nav definētas “ievērojamas NKI izmaiņas”	53.–54.	8
II DAĻA		8
Komentāru apkopojums par katru konkrēto tiesību akta priekšlikumu		8

EIROPAS SAVIENĪBAS REVĪZIJAS PALĀTA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 287. panta 4. punkta otro daļu, 311. pantu un 322. panta 2. punktu,

ņemot vērā Revīzijas palātas agrākos atzinumus par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu un jo īpaši Palātas atzinumus Nr. 4/2005⁽¹⁾, Nr. 2/2006⁽²⁾ un Nr. 2/2008⁽³⁾ par priekšlikumiem Padomes lēmumiem par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu,

ņemot vērā Padomes 2011. gada 21. oktobra un 12. decembra lūgumu sniegt atzinumu par iepriekšminētajiem priekšlikumiem,

tā kā 1984. gada 25. un 26. jūnija Fontenblo Eiropadomē cita starpā secināts⁽⁴⁾, ka izdevumu politika galu galā ir galvenais līdzeklis budžeta nelīdzsvarotības novēršanai. Tomēr katra dalībvalsts, kura iztur budžeta slogu, kas ir pārmērīgs salīdzinājumā ar tās relatīvo labklājību, varētu iegūt no piemērotā laikā veiktas korekcijas,

tā kā 1999. gada 24. un 25. marta Berlīnes Eiropadomē cita starpā secināts⁽⁵⁾, ka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmai jābūt taisnīgai, caurskatāmai, rentablai un vienkāršai un ka tai jābalstās uz kritērijiem, kas vislabāk atspoguļo katras dalībvalsts iemaksas spēju,

tā kā 2005. gada 15. un 16. decembra Briseles Eiropadome cita starpā vienojās⁽⁶⁾, ka pašu resursu sistēmā būtu jāvadās no vispārēja taisnīguma mērķa, ka šai sistēmai tādējādi jānodrošina tas, lai nevienai dalībvalstij nav jācieš budžeta slogs, kas ir pārmērīgs salīdzinājumā ar tās relatīvo labklājību, un ka šajā sistēmā būtu attiecīgi jāievieš noteikumi par konkrētām dalībvalstīm,

IR PIEŅĒMUSI ŠO ATZINUMU.

IEVADS

1. Palāta uzskata, ka ES budžeta finansēšanas pašreizējā sistēma ir sarežģīta un nav pietiekami pārredzama. Komisija šo sistēmu ir pārskatījusi ar mērķi labot dažas no novērotajām nepilnībām. Šajā atzinumā aplūkotojos tiesību aktu priekšlikumos ir izmantotas iespējas, ko piedāvā Līgums par Eiropas Savienības darbību⁽⁷⁾, proti, jaunu resursu ieviešanas iespēja, un ir ņemta vērā budžeta konsolidēšanas vajadzība, lai tādējādi risinātu pašreizējo finanšu krīzi.

⁽¹⁾ OV C 167, 7.7.2005., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 203, 25.8.2006., 50. lpp.

⁽³⁾ OV C 192, 29.7.2008., 1. lpp.

⁽⁴⁾ Sk. EK biļetenu 6-1984.

⁽⁵⁾ Sk. ES biļetenu 3-1999.

⁽⁶⁾ Sk. Prezidentūras secinājumu 6. punktu (Padomes 2006. gada 30. janvāra dokuments 15914/1/05, REV 1, CONCL 3), kurā ir atsauce uz Padomes 2005. gada 19. decembra dokumentu 15915/05 CADREFIN 268, un jo īpaši tā 77. punktu.

⁽⁷⁾ 311. panta 3. punkts.

2. Komisija 2011. gada 9. novembrī ierosināja pieņemt Padomes lēmumu un četras Padomes regulas par pašu resursu sistēmu 2014.–2020. gadā. Padomes lēmuma priekšlikumā un tā paskaidrojuma rakstā ir pamatota ES budžeta finansēšanas jaunā paradigma un ir noteikti jaunās “pašu resursu” sistēmas galvenie elementi. Regulu priekšlikumos sīkāk izklāstīts, kā piemērojams lēmums par pašu resursiem.

3. Komisija ierosina piecas būtiskas izmaiņas Eiropas Savienības budžeta finansēšanā no 2014. līdz 2020. gadam:

— atcelt pašu resursus, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis (PVN),

— ieviest pašu resursus, kuru pamatā ir dalībvalstu PVN ieņēmumi,

— ieviest pašu resursus, kuru pamatā ir dalībvalstu ieņēmumi no ierosinātā finanšu darījuma nodokļa (FDN),

— reformēt korekcijas mehānismus,

— samazināt to tradicionālo pašu resursu procentuālo daļu, ko dalībvalstis ietur iekasēšanas izmaksu segšanai.

4. Šajā atzinumā lēmuma un regulu priekšlikumi ir aplūkoti kopā. I daļas 5.–51. punktā ir aprakstītas ierosinātās izmaiņas kopā ar Palātas apsvērumiem, kas attiecīgos gadījumos balstās uz Palātas agrākiem atzinumiem. 52.–54. punktā ir aplūkota kārtība attiecībā uz pašu resursiem, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI). Jaunās regulas būtiski nemainītu šos resursus, bet Palātai tomēr par tiem ir daži apsvērumi. II daļā Palātas komentāri ir sagrupēti par katru konkrēto tiesību akta priekšlikumu.

I DAĻA**Kopsavilkums**

5. Palāta atzīmē, ka priekšlikums atcelt pašreizējos PVN pašu resursus atbilst vajadzībai novērst nepilnības, uz kurām Parlaments, Padome un Palāta norādījuši savos agrākajos atzinumos.

6. Palāta uzskata, ka ierosinātie PVN pašu resursi joprojām būs sarežģīti, tomēr vienkāršāki par pašreizējiem PVN resursiem. Ir svarīgi skaidri formulēt Komisijas prasības attiecībā uz kontroli un piekļuvi, kā arī ietvert atsauci uz Eiropas Revīzijas palātas piekļuves tiesībām saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu.

7. Finanšu darījuma nodokļa (FDN) izmantošana pašu resursiem būs atkarīga no šā nodokļa ieviešanas visās ES dalībvalstīs. Ir grūti paredzēt no šā jaunā ieņēmumu avota iekasējamo pašu resursu summu. Šie ieņēmumi samazinās vajadzību pēc NKI resursiem.

8. Ierosinātās vienreizējas summas korekcijas četrām dalībvalstīm ir vienkāršākas par pašreizējo sistēmu, tomēr vēl ir trūkumi.

9. Palāta norāda uz to, ka joprojām nav skaidra saikne starp ieturēšanas likmi un tradicionālo pašu resursu iekasēšanas izmaksām.

10. Komisijas priekšlikumos nav ierosināts mainīt NKI pašu resursus, tomēr Palāta atzīmē, ka gan kārtējā, gan iepriekšējās finansēšanas posmos Komisija ir atsaukusies uz pasākumiem ievērojamu NKI izmaiņu gadījumā, bet šādas "ievērojamas izmaiņas" nav definējuši.

11. Komisijas ierosināto izmaiņu vispārējā ietekme būs tāda, ka mainīsies pašu resursu struktūra, kā arī atsevišķu dalībvalstu iemaksu īpatsvars ES budžetā.

Apsvērumi

Pašu resursu, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis (PVN), atcelšana

12. Komisija ierosina no 2014. gada atcelt pašreizējos PVN pašu resursus. Lēmuma priekšlikuma paskaidrojuma rakstā Komisija apgalvo, ka šo sarežģīto pašu resursu atcelšana vērā ņemami vienkāršos valstu iemaksas un samazinās administratīvo slogu kā Komisijai, tā dalībvalstīm. 2010. gadā PVN daļa veidoja 11,2 % no pašu resursiem.

13. Palāta vairākkārt ir kritizējusi šos pašu resursus⁽¹⁾, jo to sarežģītais aprēķins prasa nozīmīgu administratīvo jaudu⁽²⁾ un tie nav tieši saistīti ar nodokļa bāzi. Palāta atzīmē, ka priekšlikumā šīs nepilnības ir risinātas.

Pašu resursu, kuru pamatā ir dalībvalstu PVN ieņēmumi, ieviešana

14. Komisija ierosina ieviest jaunus pašu resursus, kurus iegūtu no dalībvalstu PVN ieņēmumiem. Regulas priekšlikumā ir noteikts, ka PVN daļa, kas katrai dalībvalstij ir jādara pieejama Komisijai kā pašu resursi, ir 1 %⁽³⁾ no preču un pakalpojumu piegāžu, preču iegādes Kopienas iekšienē un to preču importa

⁽¹⁾ Piemēram, Atzinuma Nr. 4/2005 9.–11. punkts un Revīzijas palātas atbilde uz Komisijas 2008. gada 9. aprīļa paziņojumu "Budžeta reforma – pārmaiņas Eiropā".

⁽²⁾ Piemēram, dalībvalstīs un Komisijā ir vajadzīga nozīmīga administratīvā jauda, lai formulētu un pēc tam atceltu atrunas. 2010. gada 31. decembrī bija spēkā 152 atrunas, no kurām dažas attiecās vēl uz 1995. gadu. Sk. Palātas 2010. gada pārskata 2.22. punktu.

⁽³⁾ Komisijas sagatavotajā un grozītajā Padomes lēmuma priekšlikumā maksimālā likme ir noteikta 2 % apmērā, COM(2011) 739, 9.11.2011.

neto vērtības, kurām piemēro saskaņā ar Savienības noteikumiem paredzētu PVN standarta likmi katrā dalībvalstī.

15. Aprēķina metode ir izvēsta priekšlikumā Padomes regulai par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus pašu resursus, kuru pamatā ir PVN (COM(2011) 737, 9.1.2011.). Tāpēc Komisijai līdz 2014. gadam ir jānosaka vienota Savienības vidējā attiecība apliekamo piegāžu vērtībai⁽⁴⁾ salīdzinājumā ar kopējo piegāžu vērtību.

16. Jaunos PVN resursus paredzēts ieviest 2014. gada 1. janvārī, un dalībvalstis tos darīs pieejamus katru mēnesi līdzīgi kā tradicionālos pašu resursus, vienīgi neieturot summu par iekasēšanas izmaksām. Pēc Komisijas aplēsēm 2020. gadā šī resursu daļa veidos 18 % no visiem pašu resursiem.

Jaunie PVN resursi ir vienkāršāki, bet jāprecizē, kādos apstākļos aprēķinu atjauninās

17. Jaunie resursi ir iecerēti vienkāršāki, to administrēšana izmaksās mazāk. Taču 15. punktā minētās vidējās attiecības aprēķins joprojām izrietēs no sarežģītiem statistiskiem datiem, kurus izmanto pašreizējo PVN pašu resursu aprēķinam. Vidējo attiecību aprēķinās vienu reizi laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam, tāpat te ir svarīga precizitāte. Ir noteikums, kas ļaus aprēķinu atjaunināt, ņemot vērā pietiekami pamatotus iemeslus, bet Komisijas priekšlikumā tie nav konkretizēti.

18. Iemaksu ES budžetā arī turpmāk noteiks, veicot iekasētā PVN koriģēšanu, lai gan mazākā mērā nekā pašreizējā PVN resursu sistēmā. Tāpat ierosinātie pašu resursi, kuru pamatā būs PVN daļa, joprojām ir sarežģīti, bet ne tik sarežģīti kā līdzšinējie PVN resursi.

Nav skaidra loģika, kāpēc tiek prasīti ziņojumi par krāpšanu un pārkāpumiem

19. Komisija ierosina, lai saistībā ar jaunajiem PVN resursiem⁽⁵⁾ dalībvalstis tai ziņotu par atklātajiem krāpšanas un pārkāpumu gadījumiem, kuri attiecas uz prasījumiem virs EUR 10 000. Šī prasība ir balstīta uz pašreizējo sistēmu attiecībā uz ziņošanu par krāpšanu un pārkāpumiem saistībā ar tradicionālajiem pašu resursiem. Pašu resursiem iekasējamā PVN daļa nav liela. Palāta atbalsta cīņu pret krāpšanu un pārkāpumiem, bet ierosina Komisijai noskaidrot, vai jaunās ziņošanas prasības potenciālie ieguvumi ir tā vērti, lai paaugstinātu dalībvalstu administratīvās izmaksas.

⁽⁴⁾ Tā ir definēta kā piegāde, par kuru jāmaksā PVN standarta likme, kuru piemēro katrā dalībvalstī.

⁽⁵⁾ Grozītais priekšlikums Padomes regulai, ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus (COM(2011) 740).

Jāprecizē prasības attiecībā uz kontroles sistēmām un piekļuvi

20. Grozītājā priekšlikumā Padomes regulai, ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus (COM(2011) 740, 9.11.2011.), noteikumi par jaunās pašu resursu kārtības kontroli un pārraudzību ir paredzēti 5.–8. pantā. Jaunie noteikumi pārsvarā sakrīt ar pašreizējo kārtību, kas izklāstīta Padomes Regulā (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 ⁽¹⁾.

21. Regulas priekšlikuma 5. panta 4. punktā ir noteikts, ka Komisijas inspektoriem ir pieejami visi apliecinātie dokumenti attiecībā uz pašu resursu noteikšanu un nodošanu "un visi citi attiecīgie dokumenti, kas saistīti ar minētajiem apliecinātajiem dokumentiem". Līdz ar jauno PVN pašu resursu ieviešanu būs tieša saikne starp iekasēto nodokli un pašu resursiem, tāpēc attiecīgi pilnvarotiem Komisijas darbiniekiem varētu rasties vajadzība piekļūt dalībvalstu uzskaitē par iekasēšanu un piedziņu. Skaidri jānosaka šādas piekļuves ierobežojumi un tvērums, kā arī jāiekļauj atsaucē uz Eiropas Revīzijas palātas piekļuves tiesībām saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. pantu.

22. Šajos noteikumos nav izšķirti tradicionālie pašu resursi, kur visi ieņēmumi pienākas ES (atskaitot ieturējumu par iekasēšanas izmaksām), un PVN pašu resursi, kur ieņēmumi pienākas dalībvalstīm un tikai vēlāk daļu no tiem nodod ES ⁽²⁾. Tāpēc jāprecizē, vai Komisijas inspektoriem dotā iespēja sazināties ar parādnikiem, kas paredzēta ierosinātās regulas 7. panta 2. punktā, attiecas arī uz dalībvalstu PVN parādnikiem.

Dalībvalstu ziņojumi palīdzēs Komisijai uzraudzīt iekšējos kontroles mehānismus

23. COM(2011) 740 5. panta 4. punkta otrā daļa ir jauna. Tajā ir paredzēts, ka Komisija var pieprasīt dalībvalstīm pārsūtīt tai dokumentus, tostarp iekšējās revīzijas ziņojumus. Tas ļaus Komisijai iegūt papildu pārlicību par iekšējās kontroles sistēmu darbību.

Jāsaskaņo piedziņas un norakstīšanas procedūras

24. Kopienas parādiem ir dažādas piedziņas procedūras atkarībā no tā, vai attiecīgās summas ir nepamatoti samaksātas saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku vai tie ir muitas nodokļa parādi. Tā tas pašlaik ir saskaņā ar spēkā esošajiem ES tiesību aktiem, kuros paredzētas norakstīšanas procedūras ⁽³⁾. Šī nesaskaņa saglabājas 12. pantā grozītājā priekšlikumā Padomes regulai par metodēm un procedūru, lai darītu

pieejamus tradicionālos un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (COM(2011) 742, 9.11.2011.). Palāta uzskata, ka visi parādi Kopienām ir jāapstrādā vienādi, tāpēc procedūras būtu jāaskaņo.

Pašu resursu, kuru pamatā ir dalībvalstu ieņēmumi no finanšu darījuma nodokļa (FDN), ieviešana

25. Finanšu darījuma nodokļa ieviešanu ierosināja 2011. gada 28. septembrī ar COM(2011) 594 "Priekšlikums Padomes direktīvai par kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu un grozījumiem Direktīvā 2008/7/EK". Palātai nav lūgts atzinums par šo priekšlikumu. Tai lūgts atzinums par nodokļa piemērošanu pašu resursu ieņēmumiem.

26. Finanšu darījuma nodoklis būs ES mēroga nodoklis par šādiem darījumiem:

- a) finanšu instrumenta pirkšana un pārdošana;
- b) īpašnieka tiesības atteikties no finanšu instrumenta nodošana starp koncerna vienībām un katra līdzvērtīga darbība, kas nozīmē ar finanšu instrumentu saistītā riska nodošanu;
- c) atvasinājumu līgumu noslēgšana vai pārjaunošana.

27. Līdzīgi kā tas ir ar PVN, ieņēmumi no šā nodokļa pienāksies dalībvalstīm. Komisija ierosina daļu no šā nodokļa noteikt kā pašu resursus. Attiecīgā daļa būs divas trešdaļas no minimālajām likmēm, kas minētas ierosinātās FDN direktīvas 8. panta 2. punktā. Minimālā likme ir noteikta 0,1 % apmērā no nodokļa bāzes (0,01 % apmērā attiecībā uz atvasinājumiem).

28. Priekšlikumā paredzēts, ka FDN pašu resursus ieviesīs 2014. gada 1. janvārī, tos iekasēs dalībvalstis un katru mēnesi darīs pieejamus līdzīgi kā tradicionālos pašu resursus, vienīgi neieturot summu par iekasēšanas izmaksām. Pēc Komisijas aplēsēm līdz 2020. gadam FDN daļa, kas pienāksies Eiropas Savienībai, veidos 23 % no pašu resursiem.

29. Šis būs jauns ieņēmumu avots, un Komisijas paskaidrojuma rakstā teikts, ka tie varētu samazināt dalībvalstu iemaksas un veicināt budžeta konsolidācijas centienus.

⁽¹⁾ Padomes 2000. gada 22. maija grozītā Regula (EK, Euratom) Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 2007/436/EK, Euratom par Kopienas pašu resursu sistēmu (OV L 130, 31.5.2000., 1. lpp.).

⁽²⁾ COM(2011) 740 7. apsvērumā ir minēts, ka, izklāstot noteikumus, jāņem vērā atsevišķo pašu resursu īpatnības.

⁽³⁾ 32. pants Padomes 2005. gada 21. jūnija Regulā (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV L 209, 11.8.2005., 1. lpp.) un 17. pants grozītājā Regulā (EK, Euratom) Nr. 1150/2000.

FDN ieviešana varētu veicināt dalībvalstu budžetu konsolidāciju

30. Grozītajā priekšlikumā Padomes Lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (COM(2011) 739, 9.11.2011.), 8. apsvērumā, ir minēts, ka līdz ar jaunās pašu resursu sistēmas ieviešanu samazināsies dalībvalstu iemaksas Savienības gada budžetā un tiks veicināti dalībvalstu budžetu konsolidācijas centieni. Padomes regulas priekšlikumā (COM(2011) 594) ierosinātais FDN varētu sniegt papildu līdzekļus dalībvalstu budžetos un tādējādi tos nostiprināt.

FDN ieņēmumu aplēses varētu nepiepildīties

31. Paskaidrojuma rakstā Komisija apgalvo, ka iniciatīva ieviest šādu nodokli Eiropas Savienībā ir pirmais solis FDN globālai ieviešanai. Potenciālie valstu ieņēmumi būtu ievērojami ⁽¹⁾, un attiecīgās iemaksas ES budžetā līdz 2020. gadam varētu sasniegt 37 miljardus EUR.

32. Palāta uzskata, ka apstākļos, kad šis nodoklis nav globāls, pārvietošanās risks būtiski ietekmēs šīs aplēses, proti, finanšu iestādes pārvietosies citviet, lai veiktu darījumus ārpus ES jurisdikcijas.

33. Priekšlikums daļu FDN atlicināt pašu resursiem ir balstīts uz pieņēmumu, ka Padome pieņems Komisijas priekšlikumu par nodokļa ieviešanu visās dalībvalstīs. Palāta nevar komentēt šāda lēmuma iespējamību vai vēlamību.

34. PVN un NKI pašu resursiem, ko izmanto 2007.–2013. gada posmā, ir samērā stabila un paredzama nodokļa bāze, turpretim FDN resursi nāks no vienas saimnieciskas darbības, kas varētu ievērojami un neparedzami svārstīties. Svārstības savukārt varētu ietekmēt no šā avota iekasējamo pašu resursu summu.

Izmaiņas dalībvalstu iemaksu struktūrā

35. ES budžetā ieskaitot daļu no iekasētā FDN, par tādu pašu summu samazināsies uz NKI balstītās iemaksas. ES 27 dalībvalstu līmenī ietekme uz iemaksām Savienības gada budžetā būs neitrāla. Tomēr FDN daļas ieskaitīšana pašu resursos vērā ņemami mainīs dalībvalstu iemaksu struktūru.

Jāprecizē prasības attiecībā uz kontroli un piekļuvi

36. COM (2011) 740 5.–8. pantā ir noteikumi par jaunās pašu resursu kārtības kontroli un pārraudzību. Palātas apsvē-

rumi par prasībām attiecībā uz jauno PVN pašu resursu kontroli un piekļuvi ir izklāstīti 20.–22. punktā, un tie attiecas arī uz ierosināto FDN.

Korekcijas mehānismu reforma

37. Eiropadomes secinājumos (Fontenblo, 1984. g.) ir izteikts atzinums, ka “katra dalībvalsts, kura iztur budžeta slogu, kas ir pārmērīgs salīdzinājumā ar tās relatīvo labklājību, varētu iegūt no piemērotā laikā veiktas korekcijas”. Pēc tam vairākos secīgos lēmumos par pašu resursiem bija noteikta korekcija Apvienotajai Karalistei. Ir bijuši arī pagaidu korekcijas mehānismi Vācijai, Nīderlandei, Austrijai un Zviedrijai.

38. Komisija ierosina pārstrukturēt mehānismus, ar kuriem koriģē pārmērīgu budžeta slogu. Visus līdzšinējos mehānismus aizstās ar vienreizējas summas korekcijām, ko piemēros tām četrām dalībvalstīm, kuru nastu Komisija ir novērtējusi kā pārmērīgu (Apvienotā Karaliste, Vācija, Nīderlande un Zviedrija) ⁽²⁾. Vienreizējās summas noteiks iepriekš un piemēros katru gadu laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam.

39. Vienreizējās summas korekcijas nozīmē minēto četru dalībvalstu NKI ikgadējo iemaksu bruto samazinājumu. Šīs korekcijas finansēs visas dalībvalstis, ieskaitot arī tās četras dalībvalstis, kurām samazinājumus piemēros. Pēc Komisijas aprēķiniem ikgadējs bruto samazinājums šīm četrām valstīm par 7 500 miljoniem EUR atbildīs ikgadējam neto samazinājumam par 4 334 miljoniem EUR ⁽³⁾.

Vienreizējas summas korekcija ir vienkāršāka, bet joprojām nav pārredzama

40. Palāta jau agrāk norādījusi ⁽⁴⁾, ka jebkāds korekcijas mehānisms vājina pašu resursu sistēmas vienkāršību un pārredzamību un ka tūrie atlikumi nav labs rādītājs, pēc kura novērtēt vispārējos ieguvumus no Savienības politikas, jo tajos neatspoguļojas politikas daudzkrāšņojošā ietekme. Komisijas dienestu darba dokumentā ⁽⁵⁾ ir teikts, ka jebkādas jaunus korekcijas mehānismus rūpīgi jāpamato un ne tikai jāapspriež uzskaites kārtība, bet arī jāņem vērā no ES budžeta un politikas gūtie vispārējie ieguvumi. Nekas neliecina, ka Komisija to būtu darījusi.

⁽²⁾ COM(2011) 739 4. panta 2. punkts.

⁽³⁾ EUR izteikti NKI iemaksu bruto un neto samazinājumi būs šādi: Vācijai 2 500 miljoni bruto un 990 miljoni neto, Nīderlandei 1 050 miljoni bruto un 683 miljoni neto, Zviedrijai 350 miljoni bruto un 119 miljoni neto, Apvienotajai Karalistei 3 600 miljoni bruto un 2 542 miljoni neto. Šie ir Komisijas sniegtie dati.

⁽⁴⁾ Atzinuma Nr. 4/2005 19. punkts.

⁽⁵⁾ SEC(2011) 876, kas pievienots grozītajam Padomes lēmuma priekšlikumam, īpaši 44. lpp (EN).

⁽¹⁾ Komisijas dienestu darba dokuments “Ietekmes novērtējuma kopsavilkums. Pavaddokuments dokumentam (COM(2011) 594 galīgā redakcija (SEC(2011) 1103 galīgā redakcija), 6.1. punkts.

41. Pašreiz spēkā esošais Padomes lēmums par pašu resursu sistēmu stājās spēkā divarpus gadus pēc kārtējās daudzgadu finanšu shēmas sākuma ⁽¹⁾. Tas tāpēc, ka dalībvalstis līdz oficiālo sarunu beigām nevarēja vienoties par korekciju finansēšanu. Komisijas priekšlikumā nav skaidru noteikumu par korekciju finansēšanu, īpaši par neto korekciju aprēķinu. Palāta uzskata, ka pārredzamāka korekciju finansēšana ļaus Padomei laikus pieņemt vajadzīgos tiesību aktus.

42. Ierosinātās vienreizējās summas savukārt relatīvi uzlabos pašu resursu sistēmas vienkāršību un pārredzamību. Pašreiz Apvienotās Karalistes korekcijas mehānisms ir tik sarežģīts, ka tā precizitāte ir apšaubāma un aprēķinā rodas kļūdas ⁽²⁾.

Trūkst kritēriju, pēc kuriem noteikt "pārmērīgu budžeta slogu"

43. Komisija ir informējusi Palātu, ka tās lēmums par dalībvalstīm piešķiramo vienreizējo korekciju ir balstīts uz tīrā atlikuma rādītāju un analīzi par tīrā atlikuma attiecību pret relatīvo labklājību un ka korekcijas ir kalibrētas tā, lai attiecīgās četras dalībvalstis iegūtu salīdzinošu attiecību. Taču Palātai nav sniegti šie aprēķini, tāpēc tā nevar tos komentēt.

44. No Komisijas priekšlikuma netop skaidrs, pēc kādiem kritērijiem ir definēts "pārmērīgs budžeta slogs". Varētu apsvērt, vai priekšlikumā neiekļaut skaidrus noteikumus par relatīvo labklājību, kas atbilstu izvirzītajiem kritērijiem un ko izmantotu dalībvalstu korekciju noteikšanā, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi pret visām dalībvalstīm. Tādā gadījumā sarunas par ES budžeta finansēšanu kļūtu pārredzamākas un vairāk varētu pievērsties ES budžeta izdevumu daļas nākotnei.

Jāparedz korekciju derīguma starpposma pārskatīšana

45. Agrākos atzinumos ⁽³⁾ Palāta ir kritizējusi to, ka nepastāv uzraudzības procedūra, ar kuru pārbaudīt, vai korekcijas joprojām ir pamatotas un vai arī citām dalībvalstīm nebūtu tiesības uz korekciju.

46. Eiropadomes 1984. gada secinājumos iekļautā atsauce uz "piemērotā laikā" veiktu korekciju atkārtojas COM(2011) 739 10. apsvērumā. 11. apsvērumā minēts, ka korekcijai "vajadzētu

būt spēkā tikai tik ilgi, kamēr tā kalpo savam mērķim". Vienreizēju summu noteikšana septiņiem gadiem neatbilst šiem apsvērumiem.

47. Tātad būtu jāpārdomā, vai nevajadzētu ieviest starpposma pārskatīšanu, kas ļautu pārliecināties, vai četras dalībvalstis (Apvienotā Karaliste, Vācija, Nīderlande un Zviedrija) joprojām atbilst vienreizējās korekcijas kritērijiem, vai summas nevajadzētu pārrēķināt un vai kritērijiem neatbilst arī citas dalībvalstis.

Tās tradicionālo pašu resursu (TPR) procentuālās daļas samazinājums, ko dalībvalstis ietur iekasēšanas izmaksu segšanai

48. Komisija ierosina samazināt no 25 % līdz 10 % TPR likmi, ko dalībvalstis ietur iekasēšanas izmaksu segšanai. 10 % iekasēja līdz 2000. gadam. Tiek lēsts, ka 2020. gadā TPR veidos 19 % pašu resursu (2010. gadā – 13 %).

Nav skaidra saikne starp ieturēšanas likmi un iekasēšanas izmaksām

49. Pēc Komisijas ieskatiem fakts, ka dalībvalstis ietur 25 % no TPR iekasētām summām, ir slēpta korekcija, jo šī likme, visticamāk, pārsniedz reālās izmaksas. Padome 2005. gada lēmumā par budžeta izpildes apstiprināšanu ieteica Komisijai novērtēt pašu resursu sistēmas administratīvās izmaksas. Tas, šķiet, nav darīts. Ieturēšanas likmes samazināšana līdz 10 % veicinās slēptās korekcijas novēršanu.

50. Palāta iesaka Padomei apsvērt, vai augstāka ieturēšanas likme nebūtu stimuls dalībvalstīm veikt vairāk *ex post* revīziju. Muita reti pārbauda preču ieviešanu, tātad galvenais kontroles mehānisms ir *ex post* revīzijas tirgotāju telpās. Tādas revīzijas vajadzētu veikt bieži un pietiekami rūpīgi, lai aizsargātu ES finansiālās intereses.

TPR pieaugums varētu būt mazāks nekā plānots, lai gan tiek samazināta ieturēšanas likme

51. Atbilstoši Komisijas analīzei TPR daļa pašu resursos pieaugs no 14,7 % 2012. gadā līdz 18,9 % 2020. gadā, savukārt samazināsies dalībvalstu (NKI) iemaksas. Ieturēšanas likmes samazināšana no 25 % līdz 10 % veicinās šo pieaugumu. Taču jāņem vērā, ka TPR ilgtermiņa tendence ir lejupejoša, ko galvenokārt nosaka ES tirdzniecības politika un PTO īstenotā liberalizācija, tāpēc pastāv risks, ka plānotais TPR daļas palielinājums aplūkotajā laikposmā nerealizēsies.

⁽¹⁾ Kārtējā finanšu shēmā pirmo iemaksu saskaņā ar Lēmumu 2007/436/EK, Euratom veica 2009.gada 1. jūnijā.

⁽²⁾ Piemēram, Palātas 2010. gada pārskata 2.16. un 2.31.–2.33. punkts.

⁽³⁾ Atzinuma Nr. 4/2005 14. punkts un Atzinuma Nr. 2/2006 9. punkta b) un c) apakšpunkts.

Pašu resursi, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI)

52. Komisijas priekšlikumos nav ierosināts mainīt NKI pašu resursus. Pēc Komisijas aplēsēm 2020. gadā šie resursi veidos 40 % no pašu resursiem (2010. gadā – 76 %).

Nav definētas “ievērojamas NKI izmaiņas”

53. Tāpat kā pašreizējā un iepriekšējās pašu resursu sistēmās, COM(2011) 740 2. pantā ir atsauce uz pasākumiem, kas veicami ievērojamu NKI izmaiņu gadījumā. Te galvenokārt ir runa par NKI datiem, ko ņem vērā pašu resursu maksājumu noteikšanai un kas izriet no grozītās Eiropas kontu sistēmas (EKS) uzskaites kārtības. Runa ir arī par budžeta maksājumu

un saistību maksimālās robežas attiecīgu pārskatīšanu (COM(2011) 739 3. pantā maksimālā robeža ir izteikta kā visu dalībvalstu NKI summas procentuāla daļa). Palāta jau agrāk norādījusi⁽¹⁾, ka Komisijai jādefinē “ievērojamas izmaiņas”, bet līdz šim tas nav darīts.

54. Ir ļoti svarīgi definēti ievērojamo izmaiņu kritērijus, jo tagad 2. pantā vairs nav paredzēts, ka Padome (pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu) vienprātīgi nolemj, vai EKS uzskaites kārtības grozījumi attiecas uz pašu resursiem. Jaunajos noteikumos paredzēts tikai tas, ka Komisija informē Padomi un Eiropas Parlamentu par EKS izmaiņu piemērošanas datumiem.

II DAĻA**Komentāru apkopojums par katru konkrēto tiesību akta priekšlikumu****Grozītais priekšlikums Padomes Lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu, COM(2011) 739**

Atsauce	Komentārs
COM(2011) 510 (COM(2011) 739 sākotnējā redakcija) paskaidrojuma raksta 2.2. punkts	Apstākļos, kad finanšu darījuma nodoklis (FDN) nav globāls, pārvietošanās risks būtiski ietekmēs Komisijas izdarītās ES budžeta ieņēmumu aplēses, proti, finanšu iestādes pārvietosies citviet, lai veiktu darījumus ārpus ES jurisdikcijas (sk. 32. punktu).
Atsauces	Atsaucēs Palātas nosaukumam jābūt “Eiropas Revīzijas palāta”.
8. apsvērums	Ieviešot FDN kā pašu resursu avotu, netiks sasniegts izvirzītais mērķis samazināt valstu iemaksas ES 27 dalībvalstu līmenī. Tomēr mainīsies dalībvalstu iemaksu struktūra (sk. 35. punktu).
10. un 11. apsvērums un 2. pants	Vienreizējo summu noteikšana septiņiem gadiem neatbilst principam, ka korekcija veicama “piemērotā laikā” un ka tai “vajadzētu būt spēkā tikai tik ilgi, kamēr tā kalpo savam mērķim”, ja neveic starpposma pārskatīšanu (sk. 45.–47. punktu).
2. panta 1. punkta b) apakšpunkts	Šajā pantā jāatsaucas uz ierosinātās FDN direktīvas (COM(2011) 594) 8. panta 2. punktu, nevis 8. panta 3. punktu.
2. panta 3. punkts	Ņemot vērā muitas <i>ex post</i> revīzijās atgūtās summas, dalībvalstis varētu ieturēt vairāk nekā 10 %, un tādējādi tiktu stimulētas <i>ex post</i> revīzijas (sk. 50. punktu).
4. panta 2. punkts	Jebkāds korekcijas mehānisms vājina pašu resursu sistēmas vienkāršību un pārredzamību, un tīrie atlikumi nav labs rādītājs, pēc kura novērtēt vispārējos ieguvumus no Kopienas politikas, jo tajos neatspoguļojas politikas daudzkrāsojošā ietekme. (Sk. 40. punktu).
Atbilstības tabula pielikumā	Atsaucei jābūt uz 5. pantu, nevis uz 5. panta 1. punktu.

Grozītais priekšlikums Padomes Regulai, ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus, COM(2011) 740

Atsauce	Komentārs
COM(2011) 740	COM(2011) 740 ir minēta Padomes 2003. gada 15. jūlija Regula (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 par to, kā saskaņot nacionālo kopienākumu tirgus cenās (OV L 181, 19.7.2003., 1. lpp.), kurā savukārt ir atsauce uz NKI, ja piemēro EKS 95. Tā kā ir plānots ieviest EKS 2010, tad jāatsaucas uz <u>jaunu</u> regulu vai uz Regulas (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 grozījumiem.

⁽¹⁾ Atzinuma Nr. 2/2008 11. punkts.

Atsauce	Komentārs
Atsauces	Atsaucēs Palātas nosaukumam jābūt " <u>Eiropas</u> Revīzijas palāta".
2. panta 1. punkts	2014. gadā EKS 95 aizstās ar EKS 2010. Tas varētu ievērojami ietekmēt NKI. 2. panta 1. punktā jāprecizē, ka NKI ir gada NKI tirgus cenās, piemērojot attiecīgajā gadā spēkā esošo EKS.
4. panta 2. punkts	Prasība dalībvalstīm reizi pusgadā iesniegt Komisijai aprakstu par atklātajiem PVN krāpšanas un pārkāpumu gadījumiem, kuri attiecas uz prasījumiem virs EUR 10 000, radīs papildu slogu dalībvalstīm (sk. 19. punktu).
5. panta 4. punkts un 7. panta 2. punkts	Saistībā ar PVN un FDN skaidri jānosaka Komisijas inspektoriem (un Eiropas Revīzijas palātas revidentiem) piešķirto piekļuves tiesību ierobežojumi (sk. 20.–22. un 36. punktu).
7. pants	Komentārs neattiecas uz tekstu latviešu valodā.

Grozītais priekšlikums Padomes Regulai par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības, COM(2011) 742

Atsauce	Komentārs
COM(2011) 742	COM(2011) 742 ir minēta Regula (EK, Euratom) Nr. 1287/2003, kurā savukārt ir atsauce uz NKI, ja piemēro EKS 95. Tā kā ir plānots ieviest EKS 2010, tad jāatsaucas uz <u>jaunu</u> regulu vai uz Regulas (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 grozījumiem.
12. pants	Saglabājas Kopienas parādu dažādās piedziņas procedūras atkarībā no tā, vai attiecīgās summas ir nepamatoti samaksātas saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku vai tie ir muitas nodokļa parādi (sk. 24. punktu).

Priekšlikums Padomes Regulai par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus pašu resursus, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis, COM(2011) 737

Atsauce	Komentārs
2. panta 1. punkts	Lai terminoloģija saskanētu ar Lisabonas līgumu, Palāta iesaka lietot terminu "preču iegāde Savienībā".
3. pants	Viens elements aprēķinā, ko veic, lai noteiktu pašu resursos iemaksājamo PVN, izriet no sarežģītiem statistiskiem datiem, kurus izmanto pašreizējo PVN pašu resursu aprēķinam (sk. 17. punktu). Taču šo elementu aprēķinās tikai vienu reizi visai Eiropas Savienībai un visam septiņu gadu posmam.

Šo atzinumu Revīzijas palāta pieņēma 2012. gada 20. marta sēdē Luksemburgā.

Revīzijas palātas vārdā –
priekšsēdētājs
Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Abonementa cenas 2012. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, papīra formātā + DVD, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 310 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 840 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, DVD, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 100 gadā
ES Oficiālā Vēstneša pielikums (S sērija) – Publiskā iepirkuma līgumu konkursi, DVD, viens izdevums nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, C sērija – Konkursi	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu DVD formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

